

ODRŽANA IZLOŽBA "ŽELJEZNICA U RIJECI"

# Izložba posvećena 150. obljetnici željeznice u Rijeci

PRIPREMILA:  
Anđela Bogdan

Izložba HŽ Infrastrukture d.o.o., odnosno Hrvatskog željezničkog muzeja koji djeluje u sastavu te državne tvrtke, prvo je u nizu događanja kojima se od lipnja do listopada 2023. obilježava 150. obljetnica željezničkih pruga Rijeka – Pivka, koja je za promet otvorena 24. lipnja 1873., i Rijeka – Karlovac, koja je za promet otvorena 23. listopada 1873.

Riječki Korzo postao je od 20. lipnja do 7. srpnja 2023. galerija na otvorenome jer je tamo bila otvorena izložba "Željeznica u Rijeci" Hrvatskoga željezničkog muzeja, koji je sastavni dio HŽ Infrastrukture d.o.o. Povodom obilježavanja 150. obljetnice željeznice u Rijeci, odnosno otvaranja željezničkih pruga Rijeka – Pivka i Rijeka – Karlovac, na Korzu je bilo postavljeno 20 panoa na kojima su posjetitelji i prolaznici mogli vidjeti priču ispričanu kroz pojedine segmente željeznice koji u cjelini čine bogato povijesno nasljeđe i željezničku baštinu kako u Rijeci tako i na prostorima kroz koje su dvije pruge Rijeku povezale s ostatkom Hrvatske i Europe. Izložbu su otvorili gradonačelnik Rijeke Marko Filipović i ravnateljica Hrvatskoga željezničkog muzeja Renata Veličan, dok je Maja Polić iz Zavoda za povijesne i društvene znanosti pri HAZU-u u Rijeci najavila



Detalj s izložbe snimljen na riječkom Korzu

znanstveno-stručni skup posvećen 150. obljetnici željeznice u Rijeci.

Gradonačelnik Filipović tom je prigodom rekao kako izložba prikazuje priču o bogatoj baštini Rijeke i njezina kraja, ali i o svemu onome što je izgradnja željezničke pruge donijela tome gradu. Naime, gradnja čak dviju pruga, čime je Rijeka postala prometno sjecište, potaknula je ubrzani razvoj grada. Kao što je gradnja željezničke infrastrukture bila važna prije 150 godina, važna je i danas kada se

planira ne samo izgradnja dvokolosijske pruge kroz Rijeku, već i nizinske pruge



Na izložbi su se mogli otkriti zanimljivi podaci o željeznici



prema Zagrebu, što će doprinijeti boljemu i kvalitetnijemu povezivanju Rijeke s unutrašnjošću.

Renata Veličan istaknula je da se Muzej prvi put predstavlja na otvorenome kako bi se široj javnosti skrenula pozornost na veliki graditeljski poduhvat gradnje dviju željezničkih pruga, koji nije bio nimalo jednostavan, pogotovo gradnja pruge koja je Karlovac povezala s Rijekom. Na izložbi su se mogu otkriti brojni zanimljivi podaci o mostovima, usjecima, tunelima, odnosno o svemu onome na što putnici, dok putuju željeznicom, ne obraćaju pozornost, ali to je ono što čini ljepotu pruge i željeznice koja dovodi ljude i teret u grad te tako doprinosi njegovoj živosti. Izložbeni plakati na Korzu obuhvatili su mnoge zanimljive podatke o željeznici u Rijeci, pa su svi zainteresirani mogli saznati više o prugama Rijeka – Pivka, koja je za promet otvorena 24. lipnja 1873., i Rijeka – Karlovac, koja je za promet otvorena 23. listopada 1873., o riječkome željezničkom kolodvoru te o drugim kolodvorima i stajalištima na tim prugama. Na izložbi se moglo doznati i to da se na pruzi do Pivke nalazi pet mostova, a do Karlovca čak 32 mosta. Osim što je do Rijeke stigla prva elektrificirana željeznička pruga u Hrvatskoj, kroz povijest su na tome prostoru izgrađeni i brojni vrijedni objekti od kojih neki čine vrlo vrijednu baštinu. Među njima su kolodvor Opatija-Matulji te klasicistička kolodvorska zgrada u Rijeci, most Ličanka kod Fužina, kružna ložnica s 22 garaže za lokomotive te okretaljkom i tunel Brajdica koji je jedinstven



Izložbeni plakat o željezničkoj pruzi Karlovac-Rijeka

u svijetu. Na izložbi su se mogli pročitati i podaci o putničkom i teretnome prijevozu te o vremenima putovanja, na primjer, podatak da je prvim vlakovima od Zagreba do Rijeke trebalo devet i pol sati, a već 1930. vrijeme vožnje skraćeno je na pet sati i 20 minuta. Vrhunac putničkoga prijevoza bio je 1965. kada je u kolodvor u Rijeci stizalo čak 57 vlakova na dan.

U provedbi programa obilježavanja te velike obljetnice dviju pruga, uz Grad Rijeku, sudjeluju i mnoge druge institucije poput HŽ Infrastruktura d.o.o., Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci, Sveučilišta u Rijeci, Muzeja grada Rijeke, Pomorskog i povijesnoga muzeja Hrvatskog primorja Rijeka i Hrvatskoga željezničkog muzeja.

Jedno od događanja bit će i znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom "Riječki identitet: gospodarski, povijesni, jezični i kulturni odjeci povodom 150. obljetnice izgradnje željezničkih pruga Rijeka – Karlovac i Rijeka – Pivka". Taj znanstveno-stručni skup održat će se 23. listopada 2023. u Rijeci. Cilj je skupa povezati znanstvenike i stručnjake iz različitih područja koji mogu doprinijeti razumijevanju društvene, ekonomske i tehničke važnosti pruga kao i mogućnosti razvoja povezanih s tom važnom infrastrukturom.

#### Izvor i fotografije:

HŽ Infrastruktura d.o.o.  
Goran Kovačić/ PIXELL